

Bokmelding:

Hvem skal jeg sende?

Ny bok om fem av Frelsesarmeens kvinnelige misjonærer
Tekst: Emil Skartveit

Helt siden Frelsesarmeen sendte "Vaar første missionær", som Krigsropet omtalte Kristine Saksill og hennes reise til Finland som i 1881, har det gått en jevn strøm av misjonærer til ulike land over hele kloden. Svært mange av disse har vært kvinner.

I boken "Hvem skal jeg sende", utgitt våren 2010 og skrevet av Synneva Vestheim, selv frelsoffiser og misjonær, portretteres fem representanter for misjonstjenesten. To av kvinnene var gift, mens de tre andre reiste alene. Boken er blant annet opptatt av nettopp denne forskjellen; hvordan den gifte kvinnelige misjonæren har måttet definere sin egen rolle, da arbeidsoppgavene som Frelsesarmeen ga ekteparene, ofte var på mannens premisser.

Major Helene Løndahl fra Bergen tilbragte store deler av sitt liv som misjonær i Brasil, hvor særlig hennes innsats overfor prostitusjonsproblematikken har blitt stående som et nasjonalt monument. Løndahls lange liv i Brasil er en historie som er annerledes

og enestående. Enestående, ikke bare som en fortelling om en frelsoffiser, men også som en kvinnes utviklingshistorie i en tid da utdanning ikke var så lett å få som i dag. Hun ble blant annet tilbudt et femårig studiestipend som gav henne muligheten til å ta en mastergrad i sosiologi. Helene Løndahl reiste ut som misjonær i 1934 og tilbragte størstedelen av sitt liv i misjonens tjeneste.

Oberst Julie Staveland fra Ulefoss tilbragte også store deler av sitt liv som misjonær i Sør-Amerika. Julie reiste ut samtidig med Helene Bjørndal, men ble i motsetning til Helene gift og etter hvert også mor. Da ektefellen Peter i 1942 måtte dra til Canada for å tjenestegjøre i de norske styrkene, ble Julie i mer enn to år alene som frelsoffiser

og mor for to små barn, og som naturlig var; uten kontakt med Norge. Julie var i denne perioden korpssleder (menighetsleder) samtidig som hun hadde ansvaret for sin lille familie.

Major Judith Johansen fra Farsund tjenestegjorde i førti år i Rhodesia/Zimbabwe. Disse årene fra 1967 falt samtidig med landets frigjøringskamp, hvor Rhodesia konstant ble nevnt i aviser og andre medier. Heller ikke som fri stat under det nye navnet Zimbabwe var landet borte fra verdensscenen. Vi kjenner navnet Zimbabwe på grunn av dets problematiske situasjon og hyppige plass i nyhetsmediene. Judith var en kvinne, en frelsesoffiser, lærer og rektor som holdt fast og holdt ut under alt dette.

Fjerde kvinne i denne buketten er en kvinne fra Dønna på Helgelandskysten. Kristne Sandaaker kom i 1952 til Evangeline Booth Hospital i Nidubrulu i India, et sykehus for ca. 100 pasienter, med barneavdeling, fødestue, operasjonssal og andre avdelinger. Her ble hun i hele 17 år. 27 år skulle bli Kristines tjenestetid som sykepleier og misjonær. I løpet av disse årene var hun hjemme i Norge bare tre ganger.

Femte kvinne i buketten er

bokens forfatter, major Synneva Vestheim, som er blitt portrettert av undertegnede. Synneva er fra Bergen og reiste i 1965 i første omgang ut som enslig misjonær til Indonesia. Tjenestetiden ble i underkant av to år før kjærlighet og giftermål førte henne til Norge igjen. Men det skulle ikke gå så lenge før Synneva sammen med sin ektefelle, Erling, høygravid og med båt satte kursen mot Santiago og Chile. Det skjedde sommeren 1967.

Til sammen skulle ekteparet i første omgang arbeide på det søramerikanske kontinentet til 1981, da de kom hjem grunnet Erlings helse. I 1995 fikk de igjen anledning til å ta opp den aktive misjonstjenesten, denne gang som ledere for arbeidet i Peru. Her tjenestegjorde ekteparet i tre år. For Synneva var dette viktig: hennes egen identitet som misjonær.

Det kunne vært skrevet om mange flere misjonærer fra Frelsesarmeen i Norge. Det er mange som gjennom årene har gjort og fortsatt gjør en stor innsats i misjonsarbeidet. I boken "Hvem skal jeg sende?" blir fem av dem stående som representanter for alle som i kortere eller lengre tid har bidratt – og fortsatt bidrar – til at evangeliet setter mennesker i frihet.